Algorytm Little'a

Algorytm Little'a jest adaptacją metody podziału i oszacowań dla zagadnienia komiwojażera, określając reguły podziału, sposób wyznaczania kresu dolnego, reguły wyboru podzbioru do podziału.

Dany jest zbiór n miast i kwadratowa macierz odległości (kosztów) $C = [c_{i,j}]$ stopnia n, gdzie $c_{i,j}$ określa odległość (koszt przejazdu) między miastem i a miastem j. Każde z miast ma być odwiedzone przez komiwojażera tylko jeden raz. W algorytmie Little'a wyznaczenie optymalnej marszruty następuje poprzez ustalanie n odcinków, zwanych trasami, z których ona się składa.

Opis algorytmu

• Standaryzacja macierzy odległości

Standaryzacja macierzy C polega na takim jej przekształceniu, aby w każdym wierszu i kolumnie uzyskać co najmniej jedno zero. Elementy macierzy standaryzowanej $C'=[c'_{ij}]$ sa równe

$$c'_{ij} = c_{ij} - a_i - b_j,$$

gdzie $a_i = \min_j \{c_{ij}\}\ (i = 1, ..., n)$ i $b_j = \min_i \{c_{ij} - a_i\}\ (j = 1, ..., n)$. Suma

$$w(K) = \sum_{i=1}^{n} a_i + \sum_{j=1}^{n} b_j$$

jest dolnym oszacowaniem dla wszystkich rozwiązań.

• Podział na podzbiory

W macierzy C' jest co najmniej n elementów zerowych. Dla każdej trasy "zerowej" ustalamy koszt rezygnacji z niej. Dla trasy < r, s > jest on równy

$$d_{rs} = \min_{j \neq s} \{c'_{rj}\} + \min_{i \neq r} \{c'_{is}\}.$$

Trasę o maksymalnym koszcie rezygnacji nazywamy trasą centralną. Trasa centralna, powiedzmy $\langle k, l \rangle$, jest podstawą podziału rozwiązań dopuszczalnych na podzbiory

$$K_1 = \{v : \langle k, l \rangle \in T(v)\}, \quad K_2 = \{v : \langle k, l \rangle \notin T(v)\}$$

gdzie T(v) jest zbiorem tras tworzących drogę v.

• Szacowanie z dołu

- Oszacowanie z dołu dla K_2 ustalamy zgodnie z wzorem $w(K_2) = w(K) + d_{kl}$.
- W celu ustalenia oszacowania dla K_1 tworzymy macierz zredukowaną C_1 , wykreślając z macierzy C' k-ty wiersz i l-tą kolumnę. Następnie w C_1 blokujemy trasę umożliwiającą powstawanie podcykli i dokonujemy standaryzacji tej macierzy. Przyjmujemy oszacowanie dla $K_1: w(K_1) = w(K) + s_1$, gdzie s_1 jest sumą współczynników standaryzacyjnych macierzy C_1 .

Następnie spośród podzbiorów aktywnych wybieramy podzbiór (do podziału) o najmniejszym oszacowaniu z dołu: dzielimy go, ustalając nową trasę centralną i oszacowania z dołu dla nowych podzbiorów.